

forslag, der altid har været regnet for i høi Grad at henhøre under en Materie, der vel har fremkaldt store Rivninger og Banskelligheder andetsfeds, men som Regjeringen med Thingenes gode Medvirkning dog har ordnet. Jeg tør saaledes sige, at her foreligger Tegnet til, at Regjeringen ingenlunde mangler et Standpunkt i denne Sag; man har ikke ved Talemaader, men ved Handling gjort Noget i saa Henseende. Regjeringen har nu atter iaar henvendt sig til det høie Thing, for at man ad Lovgivningsveien kunde se sig istand til at tage under Overveielse, hvorledes man videre skulde kunne fremme denne Sag, og hvilke andre Forslag der maatte gjøres for særlig at kunne lede den ad den rette Veie. Jeg anser det for rigtig, at Regjeringen, inden man igjen undersøger Sagen ved Nedsættelsen af en Kommission, hvor den Sagkundskab findes, som man kan vente at finde hos den paagjældende Stand selv, sætter sig istand til at skaffe sig den fornødne Kundskab, inden den atter henvender sig med Forslag om denne Materie til Rigsdagen. Jeg tror, at Regjeringen ved de Forslag, der have foreligget, har vist, at den ingenlunde har søgt sine egne Anskuelser repræsentere i denne Kommission; medens den derimod har søgt at erholde Thingenes gode Medvirkning til i Forbindelse med Regjeringen at fremkomme med og arbejde paa Udviklingen og Udførelsen af dette gjennemgribende og meget vigtige sociale Spørgmaal. Dette fra mit Standpunkt. Men jeg skal endnu tillade mig at fastslaa een Ting, og det er, at det ærede Medlem fra Sorø Amt (Tauber) anfaa det for rigtig i denne Sag at opfordre sine Meningsfæller til, forsaavidt de maatte blive Medlemmer af denne Kommission, da at protestere og remonstrere og ikke ved selvstændige Forslag medvirke til de fornødne Foranstaltninger til Udviklingen af denne Sag. Jeg troede, at vi her vare inde paa et Omraade, hvor Enhver maatte anse sig forpligtet til at gjøre sit Yverste for at medvirke til, at Sagen blev ordnet paa den bedste Maade, og Raad af den Art til Flertallet vilde, hvis jeg havde været Medlem af dette Flertal, af mig være bleve sølte som en grov Fornærmelse.

Jeg skal derefter gaa over til de to Forslag, som endnu ikke have været omtalte, nemlig Forslagene under Nummer 110 og 111. Det ærede Finantsudvalg har i Betænkningen udtalt sig derhen: „Udvalget skal ikke modsætte sig den forlangte Bevilling af c. 160,000 Rigsdaler, der vil udgjøre Statskassens Andel af Inddæmningen af Røddy Fjord; men den Medieendomsret, som Staten derved erhverver over det inddæmmede Areal, bør ikke, som af Ministeren antydet, overlades Ministeren til Afhændelse uden Rigsdagens Samtykke, og man foreslaar derfor at knytte en Betingelse til Bevillingen i denne Henseende.“ Jeg skal i saa Henseende tillade mig at fremdrage

for det høie Things Erindring, hvorledes denne Sags virkelige Stilling er. Ved Lov af 23de Mai 1873 § 1 bestemtes det, at der skulde opføres et Dige af 12 Fods Høide paa Fjølster og et andet i en Udstrækning, som nærmere skulde bestemmes af Indenrigsministeren, langs med Lollands Vest- og Syd-Kyst, og det bestemmes derefter i § 5: „Eil det i § 1 nævnte Digeanlæg paa Fjølster bidrages af Statskassen $\frac{2}{5}$, til Digeanlægget paa Lolland $\frac{1}{4}$ af Anlægsomkostningerne, hvilke Beløb udredes med c. $\frac{1}{3}$ i hvert af Finantsaarene 1873—74, 1874—75 og 1875—76.“ Naar derfor det ærede Udvalg udtaler, at det ikke skal modsætte sig denne Bevilling, saa er dette jo overnaade rigtig, men det er ligesaa rigtig, at det ærede Udvalg ikke kan modsætte sig den. Det er jo en given Sag, at der her foreligger en Statskassens ifølge Lov paahvilende Forpligtelse til at deltage med c. $\frac{1}{3}$ i Bygningen af et Dige paa Fjølster og langsmed Lollands Vest- og Syd-Kyst, en Forpligtelse til at afvikle dette Forhold med et Tilskud af $\frac{2}{5}$ for Fjølsters Vedkommende og $\frac{1}{4}$ for Lollands Vedkommende. Naar Arbeidet er fremmet i Genhold til denne Lov, i Genhold til den Indenrigsministeren ifølge § 1 givne Bemyndigelse, er Statskassen derved forpligtet til at staa ved det gjorte Løfte om at deltage i disse Udgifter med den fastsatte Brø, som er tilfaldt de to andre interesserede Parter, Amtsrådet og Beboerne. Der vil derfor ikke kunne være Tale om at modsætte sig den Bevilling, som man ved Loven har forpligtet sig til at yde med en bestemt Brøkandel. Naar Talen nu er om at knytte en Betingelse dertil, da anser jeg det ikke for berettiget at gjøre dette ved et rent og bart Løfte, naar de andre Parter opfylder deres Side af Forpligtelsen. Naar nu Udvalget opstiller som Betingelse, at Statens Medieendomsret til det inddæmmede Areal af Røddy Fjord ikke kan afhændes uden Rigsdagens Samtykke, saa beror dette paa en ren Misforstaaelse af det bestaaende Forhold. I Overensstemmelse med Digekommissionen og de tekniske Raadgivere er det nemlig af Indenrigsministeriet bestemt, at Diget skulde føres Sønden om Røddy Fjord langs den daarørende naturlige Sikkring mod Havet ved en Række Holme, der føre Sønden om Fjorden. Derved er Røddy Fjord affaaet fra Havet, men denne affaarne Del af Havet er Statskassens, ligesaa fuldt, som om den var uaffaaeren fra Havet. Der kan ikke disponeres af Noget over en affaarne Del af Havet, uden at der foreligger en Anerkjendelse fra Statens Side, hvorved den afgiver sin Eiendomsret over et saadant Areal. Dette Stykke af Røddy Fjord, der nu ved Diget er affaaet fra Havet, er Statskassens, og Ingen har Medieendomsret dertil; Statens Ret er en flet og ret Eiendomsret. Til at disponere over denne Eiendomsret er imidlertid ikke noget Samtykke fra den lovgivende Magt nødvendigt, thi